

Nina Ekelund
Telefon 08 - 508 28 180
nina.ekelund@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

KLIMATJAKTEN – ETT PROJEKT INOM MILJÖMILJARDEN, STOCKHOLMS STAD

Miljöförvaltningens slutrapport

Förslag till beslut

- 1 Godkänna förvaltningens redovisning av projektet

Gunnar Söderholm

Gustaf Landahl

Sammanfattning

Klimatjakten, som startades 2005 och avslutades under hösten 2007, uppskattas ha bidragit till utsläppsminskningar av växthusgaser i stadens bolag och förvaltningar motsvarande cirka 550 ton koldioxidekvivalenter. Klimatjakten är en webbaserad kunskapstävling där lag om 10 personer tävlar mot varandra. De svarar på kunskapsfrågor, utför uppdrag och genomför åtgärder. Syftet är att genom kunskap och ökad medvetenhet agera så att klimatsmarta val görs.

Den totala budgeten för projektet var 1,5 miljoner kronor. 1, 2 mkr sparades förutsatt att angivna effektiviseringsåtgärder verkligen genomfördes. Nettokostnaden för staden uppskattas således till 300 000 kronor för projektet. Det innebär en merkostnad på 0,54 kr/kg för minskade utsläpp av växthusgaser. Under 2 kr/kg koldioxid anses ha hög kostnadseffektivitet av sektorsmyndigheter vid bedömning av Klimp-ansökningar. Med andra ord har projektet varit kostnadseffektivt.

Bakgrund

Projektet, som pågått mellan åren 2005 och 2007, har ingått som en del i Stockholms handlingsprogram mot växthusgaser som samordnas av Miljöförvaltningen. Projektet har finansierats av Miljömiljarden. Klimatjakten är en kunskapstävling som är webbaserad. Deltagarna letar svar på frågor på nätet, de genomför uppdrag och åtgärder (som leder till minskade utsläpp av växthusgaser). Lag med max 10 personer i varje lag tävlar mot varandra. Varje tävling inleddes med en jaktmöte där de fick kunskap om klimatfrågor, stadens klimatarbete och om hur tävlingen fungerar. Klimatjakten innehöll två etapper och en final. Prisutdelningen i maj 2007 avslutade Klimatjakten. Tävlingen vänder sig till bolag och förvaltningar i staden men även till privata företag och ideella organisationer.

Syfte och mål

Projektets syfte var att uppmärksamma deltagarna på de klimat- och ekonomiska vinster som kan uppstå med ökad medvetenhet och kunskap som kan leda till att klimatsmarta val görs. El-, värme- och transportområdet används för att leta klimatvinster. Projektets mål var att ta fram ett webbaserat tävlingsprogram som innehåller kunskapsfrågor, som räknade om trafik- och energiminuskningar till koldioxidminskningar och som visade tävlingsresultaten mellan de tävlande bidragen. Målet var vidare att 15 lag deltog i lilla Klimatjakten och att 100 lag deltog i stora Klimatjakten. Syftet med att genomföra lilla Klimatjakten först var att testa tävlingen och förbättra den innan den stora Klimatjakten genomfördes.

Resultat

Till lilla Klimatjakten anmäldes 16 lag och 13 lag gick i mål. Östermalms stadsdelsförvaltning vann. Totalt sparades 29,5 ton koldioxid genom de åtgärder som utfördes.

Till stora Klimatjakten anmäldes 60 lag och 53 genomförde tävlingen. Målet sattes till 100 lag. Ett av Stockholms stad samägt bolag (AB Fortum Värme) deltog och i övrigt deltog stadens bolag och förvaltningar. Lagen svarade på 35 kunskapsfrågor, utförde 4 uppdrag (ex energianvändningsundersökning) och genomförde 12 klimatåtgärder. Dessa är följande:

- byte till lågenergilampor (9146 kg CO₂)
- släcka lampor i rum där ingen vistas (90 243 kg CO₂)
- åtgärda läckande kranar (55 468 kg CO₂)
- byte av färdmedel (48 686 kg CO₂)
- serva bilen regelbundet (89 364 kg CO₂)
- kontrollera däcktrycket (38 496 kg CO₂)

- damma bakom kylskåpet (5263 kg CO₂)
- stänga av laddare/transformatorer (10 926 kg CO₂)
- stänga av dator, skärm e t c (11 492 kg CO₂)
- minska barlast och luftmotstånd på bilen (10 436 kg CO₂)
- köra planerat och med rätt körteknik (92 318 kg CO₂)
- hålla fartgränserna (91 037 kg CO₂)

Totalt beräknades cirka 550 ton koldioxidekvivalenter besparas genom att deltagarna genomförde åtgärder som ledde till minskade växthusgasutsläpp. Den totala budgeten för projektet var 1,5 miljoner kronor. 1, 2 mkr sparades genom åtgärder som genomfördes bl a genom minskad el- och vattenförbrukning, förutsatt att effektiviseringsarbetet fullföljdes enligt löfte som givits av deltagarna. I detta projekt har enbart vinsterna från el och värme räknats som en minskad kostnad för staden. Transportåtgärderna (se ovan) bedömdes till störst del vara vinster för deltagarna privat (cirka 1,8 mkr). Det är troligt att stadens vinster är större och att även transporteffektiviseringarna i stadens verksamhet kan ha givit staden minskade kostnader. Nettokostnaden för staden blev således 300 000 kronor för projektet. Det innebär en merkostnad på 0,54 kr/kg för minskade utsläpp av växthusgaser. Under 2 kr/kg koldioxid anses ha hög kostnadseffektivitet av sektorsmyndigheter vid bedömning av Klimp-ansökningar. M a o har projektet varit kostnadseffektivt.

Vinnande lag blev AB Fortum Värme som tätt följdes av Liljeholmens stadsdelförvaltning, Exploateringskontoret, Bromma stadsdelförvaltning och Älvsjö sjukhem (som fick pris för ”bästa nyskapande”).

Utvärdering av tävlingen från deltagarna:

Klimatjakten har som helhet varit en bra aktivitet som ökat medvetenheten om klimatfrågan och gör att vi är villiga att ändra vårt beteende.

Betyg: 4,4 (av 5).

Vi har lärt oss mycket om klimatfrågan genom vårt deltagande i Klimatjakten.

Betyg: 3,9 (av 5)

Klimatjakten har skapat positiva dialoger och diskussioner på vår arbetsplats rörande klimatfrågan.

Betyg: 3,7 (av 5)

Förvaltningens synpunkter

Klimatjakten är en tävling som inte genomförts tidigare. Konceptet är utvecklat av förvaltningen i samarbete med konsulterna (Idellum Miljöprofilering AB och deras underleverantör Ragnsells Miljkonsult AB). Alltifrån frågor, regler till tävlingen, hur data-applikationen skulle utformas, informationsspridning om projektet, jaktmötenas upplägg, spridning av information till deltagarna, feedback under tävlingen och

prisutdelning är delar som utformats i projektet. Information om klimatjakten har spridits i bl a lönebeskedet, Chefs Eko, lokaltidningar, personliga besök, telefonsamtal och direkta möten men det var inte tillräckligt. För projektets del hade det varit positivt om det hade funnits ett centralt marknadsföringsstöd.

Det finns olika sätt att informera om klimatfrågan. Klimatjakten utformades som en tävling vilket i jämförelse kan sägas vara ett relativt oortodoxt sätt att informera. Den positiva respons som enkätundersökningen visar, dvs 4,4 av 5 möjliga, visar att detta var en bra aktivitet som de facto lett till ökad medvetenhet om klimatfrågan och att det också lett till ökad villighet att ändra sitt beteende. I själva tävlingen fick de deltagande själva leta svaren på frågor genom att försöka hitta svaren på olika hemsidor. Därefter diskuterades svaren. Detta sammantaget gjorde att information om klimatet blir mer omfattande, mer fördjupande och det skapar positiva dialoger om klimatet.

Lagarbetet var positivt och samarbetet på arbetsplatsen ökade. Arbetsplatserna minskade sin användning av energi vilket ledde till minskade växthusgasutsläpp. Det i sin tur minskade kostnaderna för el, värme och transporter för stadens verksamheter. Flera var datorovana och hade inte besökt varken stadens hemsida eller intranätet tidigare. Då tävlingen var webbaserad och utgick från www.stockholm.se/vaxthuseffekten fick flera lära sig hitta på stadens hemsida.

Stockholms stad är en stor arbetsgivare med flera tusen anställda. Det var positivt att möta lag från verksamheter som man aldrig annars skulle ha träffat. I projektet träffades lagen oftast mer virtuellt men vid jaktmötena och prisutdelningen fick lagen en chans att träffas personligen. Det var positivt att se vilken hög kompetens som finns på bolagen och förvaltningarna. De tävlandes svar på frågorna var oftast rätt trots att frågorna var relativt svåra och att de flesta dagligdags inte jobbar med denna typ av frågor. Vid resultaträkningen låg en övervägande del av lagen nära maxresultatet.

Staden äger konceptet Klimatjakten. Projektet kan om intresse finnas återupprepas utifrån samma koncept.

För nämndens kännedom biläggs projektets slutrapport till Miljömiljardskansliet med mer detaljerade uppgifter om projektet.

Slut

Bilagor

Bilaga 1 Nr 39 Klimatjakten –
Slutrapport för projekt inom Miljömiljarden, Stockholms stad